

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Noul Testament dela Cluj

Dincolo, la Cluj, Vlădica Nicolae al Vadului, Feleacului și *Kolossvărului* a tipărit Noul Testament, pentru credincioșii săi... „... Că 'n zile de cumplită vifornită ca cele de acum, creștinii caută cuvântul dumnezeesc. Cu mai multă sete decât în zilele de pace binecuvântată... Căci, mai cu seamă în asemenea vremi, unde ar și putea să alerge ei după povață și mângăere, dacă nu la nesecata fântână de înțelepciune și mângăeri a dumnezeieștii Scripturi?”

Nu știu ce vor fi simțit alții când vor fi prins în mână Biblia dela Cluj, eu însă parcă m'am sințit în alt veac, când Vlădici cu barba albă de omăt și cu ochi în care se revârsa tot cerul cu minunile lui și cu luminile lui, propovăduiau cuvântul Profetului din Galileia, implinind evanghelia lui Hristos cu evanghelia dragostei de neam. Mi s'au perindat pe dinaintea ochilor toți preoții aceia umili, care veacuri dearândul au purtat ascunsă în desaga inimii comoara acestui neam bătut de toate vânturile lumii... Căci dacă în alte împrejurări tipărirea Noului Testament ar fi avut numai o însemnătate de ordin religios, apoi astăzi acest eveniment are și o altă semnificație.

Astfel că prin această tipăritură, Vlădica dela Cluj se încolonează în rândul marilor apostoli ai lui Hristos și ai Românilor din Ardeal, Simion Ștefan și Andrei Șaguna. Până și limba cu mireasmă atât de bătrânească pledează pentru apropierea de ceilalți doi traducători ai legii celei noi. Dealtfel Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae a și avut gândul ca să scoată la iveală cu slove de astăzi tipărirea Noului Testament așa cum a isvodit-o marele Mitropolit Andrei Șaguna. Cum însă traducerea șaguniană cerea unele îndreptări, haina graiului șagunian a fost tocmită pe trupul vremii de azi, păstrându-se însă mireasma cea dulce a graiului bătrânesc.

E și aici un popas luminos pe linia majoră

a culturii și literaturii noastre, care ne aduce aminte de formula atât de lapidar formulată de vlădica dela Bălgrad: „Cuvintele sunt ca banii”... formulă care e și astăzi încă de actualitate, și mai ales că pe lângă vechea semnificație, aceea privitoare la circulația cuvintelor, astăzi i se mai poate adăuga și o altă semnificație referitoare la conținutul cuvântului tipărit. Astăzi sunt buni mai ales banii care au acoperire în aur... și tot așa am putea spune și de cuvinte, că sunt bune numai acelea prin care se spune ceva. Ori, cum astăzi se flutură atâtea cuvinte cari nu spun nimic, ci amăgesc doar auzul și mintea, o carte grea de gând, cum e cartea dumnezeieștii învățături, va fi totdeauna o comoară neprețuită...

Dincolo de toate acestea însă, am rămas cu o certitudine, anume, că Biserica e mereu prezentă la datorie. Cea mai luminoasă dovadă în acest sens e tipărirea Noului Testament dela Cluj. Atâta vreme cât Biserica va veghea lângă destinul neamului nu avem dreptul să ne îngrijorăm de soarta acestui neam. Ne stă în această privință chezașie trecutul cu toate furtunile care au hărțuit pământul țării, furtuni din fața cărora totdeauna ne-am refugiat la sânul Bisericii, reușind să scăpăm neatinși de bântueala lor. Avem credința că și de data aceasta Biserica va fi scut și ajutorătoare pentru frații noștri cari trebuie să guste paharul cu beătură amară, pe care neamul acesta a trebuit să-l bea veacuri dearândul.

Și mai avem încă o credință, că la capătul tuturor acestor încercări cu mireasmă amară ne așteaptă praznicul luminos ce va să vină și pentru noi odată. Atâta vreme cât n'am ajuns încă, zicem împreună cu apostolul Pavel: „Fraților, eu încă nu mă socotesc să fi ajuns! Ci numai una fac: cele dinapoi uitându-le, spre cele dinainte mă întind. Alerg la semn, la răsplata chemării de sus a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus”.

Lucian Emandi

In legătură cu pregătirea preotului

Se vor redeschide în curând porțile primitoare ale școalelor de toate gradele. Intre acestea școlile noastre de teologie vor primi iarăși pe cei ce vor fi miri ai Bisericii lui Hristos.

Revistele eparhiale au publicat obișnuitele concurse, cuprinzând condițiile ce candidații au să le îndeplinească. Lectura unui astfel de concurs a pricinuit cele ce urmează.

Se spunea acolo: „Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt invitați a sfătui pe tinerii buni cari posedă pregătire corespunzătoare, ca să îmbrățișeze chemarea preotească“.

Ne întrebăm: e nevoie de o astfel de sfătuire, de o astfel de îndrumare a tânărului ajuns la răs-crucea de unde drumurile vieții i se deschid îm-bietătoare? Au spus-o înaintea noastră cercetătorii psihologi, statornicind necesitatea orientării profesionale, a determinării înclinațiilor ce în chip firesc în tânărul absolvent de liceu.

Nu este în intenția noastră a da sugestii pentru pregătirea viitorilor preoți, deși, poate, ar fi multe de spus despre felul neunitar, cum se face educația viitorului cleric în seminarii, acadenii, facultăți: o varietate pe cât de interesantă, pe atât de dăunătoare. Ci dorim doar, să atragem atenția asupra unei mentalități dăunătoare, aparținând, în parte, trecutului apropiat — e drept — dar care dăinuiește din nefericire și azi, și din care cauză neamul nostru a avut mult de pierdut. Este vorba anume despre felul în care lumea judecă pe un tânăr absolvent de liceu, care dorește să îmbrățișeze misiunea sfântă a preoției. Nu vom fi desmințiți afirmând că, în majoritatea cazurilor, tânărul cu grăuntele de muștar al credinței în suflet, dorind a păși acolo unde inima îl trage e întâmpinat adesea dacă nu cu ironie, cel puțin cu nu zâmbet de compătimire. Dela unii profesori — din fericire: rari — până la rudenii și cunoscuți, ba uneori chiar și în familie, tânărul doritor a intra în slujba Domnului, este obiectul vorbelor nesocotite și al criticelor de tot felul. Este o mentalitate, s'o recunoaștem, adânc înfiptă în judecata oamenilor că preoția e pentru cei mai puțin dotați fie spiritualicește, fie materialicește, pentru cei ce nu pot păși spre alte cariere mai „rentabile“. Li trepue un adevărat curaj moral, un adevărat eroism, tânărului care, cunoscându-și vocația pentru cele sfinte, să se smulgă dintre judecățile cunoscuților, din socotelile familiei, sau poate și din propria-i ambitie născută din insinuările acestora, pentru a se dărui întreg Bisericii care-l reclamă pentru nevoi urgente, pentru a întregi lipsuri grăitoare.

Câți tineri de valoare n'a pierdut Biserica noastră — și printr'ansa Neamul, numai pentru că aceștia n'au putut rezista vorbelor de ocară pe care le auzeau pretutindenea, la adresa unor preoți — și în chip greșit — la adresa Bisericii! Cu adevărat viciată era, și mai este pe alocuri, atmosfera pe care vine s'o respire tânărul candidat la preoție.

Am fost și, desigur, suntem încă departe de vremurile în cari o înțelegere profund creștinească a sublimității preoției, să domnească în rândurile creștinilor tineri sau bătrâni, învățați sau neînvațați. Vina o poartă de bună seamă și aceia care au purtat cu nevrednicie jugul ei cel lin; dar ea cade cu aceeași greutate asupra celor ce cu drăcească răutate au căutat și caută s'o discrediteze, mai ales în fața tinerilor neștiutori și lesne influențabili. Vai însă acestora! E grea osânda făgăduința celui ce dă scandală: „Vai de acela prin care vine sminteala“ — zice Scriptura.

Am cunoscut cazuri când tineri absolvenți aveau să înfrunte ironia câte unui profesor cu aere „raționaliste“, la afirmația acestora că se simt atrași spre preoție. Ce să mai spunem de complicatele socoteli ale unor familii surprinse de „năstrușnica“ hotărîre a feciorului de a se face preot. Și de alte socoteli, nu mai puțin vinovate, care presionează voința tânărului spre preoție, atunci când el nu are nimic în suflet pentru această sublimă chemare!

Se spunea în concursul acela, că preoții și profesorii de religie, să îndemne pe tinerii buni la îmbrățișarea carierii preotești. Adaug: nu numai aceștia ci toți oamenii de bine, toți cei cu gând și dor de a vedea și trăi un viitor mai bun al acestui neam, au datoria — dacă nu de a îndemna, cel puțin a nu împiedica pe tinerii cu grăuntele de muștar al credinței în suflet, de a păși pe drumul spre care inima lor îi trage.

E nevoie de ei. Neamul și Biserica îi reclamă. Vor fi „sarea pământului“, și e nevoie să se dea gust și sens vieții zilelor noastre. De acolo de jos mai ales, din întunerecul neștiinței, unde lipsurile și durerile sunt mai mari, o chemare nevăzută răzbește până la noi și ne spune: Dați-ne preoți! Preoți buni! Preoți de vocație!...

Pr. Gh. Lițiu.

Bunăvoință și bunătate

Morarul care n'ar ști să se înțeleagă și să se potrivească cu apa care i vine la moară ar rămâne cu grăunțele nemăcinate. Tot așa și omul care n'are încredere în nimeni, n'o să-și găsească prieteni niciodată. Ocolind prea des oamenii cu neîncrederea,

ocolești și multe îndatoriri; iar dela o vreme îți feși împrejur un lanț în care ai să fii prins, o viață de veșnică luptă cu alții și cu tine însuși.

De bunăseama, că prudența e lucru bun; dar când trece peste o anumită măsură e o jignire și o nesocotință. „Iubirea“, zice Apostolul, „nu gândește răul, toate le iartă, toate le crede, le nădăjduiește și le rabdă“. La cel ce se ferește ca de foc să nu fie cumva înșelat și deci se îmbracă cu neîncrederea și bănuiala ce într-o cămașă de zale, cuvintele de mai sus ale Apostolului dau sfatul următor: „Mai de grabă lasă-te înșelat de-o mie de ori decât să coci în tine o bănuială nedreaptă“

Să nu creadă cineva că aceasta e o nebunie. Nu. E o purtare evanghelică. E bunăvoința care te face să te dai puțin la o parte ca să încapă și altul, să guste și acela viața, să-și exprime gândurile și să-și îplinească dorințele drepte. Jourdain de Saxe scria așa despre telul acesta de purtare: „M'am silit totdeauna să mă conformez cu alții fără să mă las diformat“.

Mai mult decât bunăvoința e bunătaea. Aceasta presupune la cel ce-o are gânduri înalte, experiență și stăpânire de sine. E o îngăduință fără slăbiciune. Săvârșește și insuflă mărinimia, e potolită în mijlocul turburărilor, e blândă cu mâniile și poate fără multă paradă durerile.

Bunătaea se crede totdeauna răspunzătoare de crucea pe care-o poartă aproapele. E o măreție care-și are răsplata în ea însăși, întocmai ca și lucrul lui Dumnezeu după a cărui chip e lăsată.

P.

Munca

Parabola talanților, cu lauda slujitorilor credincioși, buni și harnici, și cu osânda slujitorului viclean, leneș și netrebnic, cuprinde frumoasa și veșnic nemuritoare învățătură evanghelică despre muncă (Mt. 25, 14—30). Într-o formă înțeleasă de toți, Mântuitorul laudă virtutea înmulțirii darurilor prin muncă și osândește aspru lenevia.

Totuși, necredincioșii, în ura lor înverșunată față de religie, nu se sfiesc să spună că Biserica în loc să laude, ponegrește munca. Despre cei dintâi oameni spun că au fost scoși din rai și au fost pedepsiți cu blestemul muncii, iar despre Domnul Hristos mărturisesc că a fost împotriva muncii și a îndemnat pe oameni să nu lucreze, ci să trăiască pe nemuncite, ca paserile cerului și florile câmpului.

Ca să răspundem la astfel de hule și vorbe de clacă, trebuie să deschidem Sf. Scriptura și să vedem ce învață ea despre muncă.

Încă în cel dintâi capitol din Biblie se scrie

că Dumnezeu, după ce a făcut pe cei dintâi oameni, i-a așezat în raiul fericirii și i-a binecuvântat, grăindu-le: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și stăpâniți-l“ (Fac. 1, 28). Întrebarea e: Se poate stăpâni pământul fără muncă? Hotărît că nu!.

În capitolul al doilea din Sf. Scriptură se scrie că Dumnezeu a pus pe Adam „în grădina Edenului ca s'o lucreze și s'o păzească“ (Fac. 2, 15). Se spune deci limpede că idealul omului pe pământ este dela început: munca.

Peste câteva versuri, tot în capitolul al doilea din Cartea Facerii (v. 19—20) se scrie că Adam a pus nume tuturor vietăților; a zis lucrurilor: dobitoacelor, paserilor și fiarelor pe numele lor, ceea ce nu se putea face fără încordarea minții, fără o oarecare bătae de cap.

Prin urmare, munca — la origine — este din rai; e binecuvântare dumnezeiască și lege cerească, nu osândă, nici pedeapsă, nici blestem. Prin munca brațelor, munca manuală, Adam lucrează grădina raiului. Prin munca minții, munca intelectuală, Adam pune nume tuturor făpturilor.

Mai târziu, este adevărat, găsim și cuvinte de osândă la adresa lucrătorului (Fac. 3, 17—19), dar ele sunt o urmare a căderii omului, din harul lui Dumnezeu. Omul prin mândrie și neascultare, adică prin păcat, s'a nefericit singur. Urmează de aci că munca e pedeapsă sau blestem dela Dumnezeu? Deloc!... Omul singur, prin călcarea legii și a poruncii lui Dumnezeu, și-a făcut și își face viața nefericită și munca blestem.

Totuși, Dumnezeu a continuat și mai departe să descopere oamenilor frumusețea hărniciei și moralitatea muncii, prin graiurile proorocilor și aleșilor săi. În decalog profetul Moise scrie: Șase zile să lucrezi și să-ți faci tot lucrul tău. Iar ziua a șaptea este ziua de odihnă, închinată Domnului Dumnezeului tău (Ieș, 20, 9—10; Deut. 5, 12—14).

Înțeleptul Solomon grăește: Du-te, leneșule, la furnică și vezi munca ei și învață minte... Sau mergi la albină și vezi cât e de harnică și ce lucrare iscusită săvârșește. Munca ei o folosesc și regii și oamenii de rând (Prov. 6, 6—11; 12, 24, 27; 13, 4; 24, 30—4; 26, 14—16; 28, 19 ș. a.).

Mântuitorul Hristos restabilește pentru totdeauna noblețea și obligativitatea muncii; cunoaște din pruncie munca manuală; trăește din munca brațelor sale; osândește lenevia — în parabola talanților (Lc. 19) și furtul muncii — în parabola lucrătorilor viei (Mt. 21, 33—41); proclamă principiul muncii plătite cinstit, când spune: Vrednic e lucrătorul de plata sa (Mt. 10, 10; Lc. 10, 7), și stabilește ca timpul muncii să fie ziua, pentru că noaptea nimeni nu poate să lucreze (In 9, 4). Tatăl lucrează și El lucrează (In 5, 17); vestește

Evanghelia, lucrează fapte de milostenie, își alege apostolii dintre muncitori și-i trimite la lucru în toată lumea (Mc. 16, 15); trăește în mizerie (Lc. 9, 58), fericește sărăcia (Lc. 6, 20) și osândește în cuvintele cele mai aspre lăcomia bogăților nedrepti, egoismul omenesc și bogățiile imorale (Mt. 19, 21-4; Mc. 10, 24-5; Lc. 12, 15-21; 16, 19-31; 18, 24-5).

Cel mai mare apostol al Mântuitorului, Sfântul Pavel, a fost un lucrător de corturi (Fapte 18, 3) un muncitor manual (Fapte 20, 34-5; I Cor. 4, 12; I Tes. 2, 9; II Tes. 3, 8), care scrie Tesalonicenilor: Să lucrați cu mâinile voastre precum v'am poruncit,... ca să nu aveți trebuință de nimic (I 4, 11-12). Cine nu lucrează, acela să nu mănânce (II Tes. 3, 10), iar cine treeră, să se buie cure din rodul ostenețelor sale (I Cor. 9, 9-14. I Tim. 5, 18).

Când ne gândim că astfel de cuvinte au fost scrise și predicate pe vremea când munca era numai datoria robilor, - o, atunci cum mai poate cineva învinui creștinismul că nu judecă drept valoarea și nobleța muncii? ... Dimpotrivă, trebuie să constatăm că religia și *Biblia mai întâi* formulează și proclamă principiile fundamentale ale muncii, pe temeiul cărora:

Munca este o binecuvântare, un blestem;

Muncitorul are pe lângă zilele de lucru și dreptul la zile de odihnă și sărbătoare;

Leneșul e îndrumat să învețe hărnicia dela furnică și dela albină, iar, dacă nu lucrează, nici să nu mănânce;

Munca cinstită se cuvine răsplătită cinstit. Iată cum ni se înfățișează munca, în lumina textelor și exemplelor biblice: totuna cu virtutea.

La concluzia aceasta ne duce și istoria Bisericii. Neamurile creștine sunt cele mai înaintate în cultură, cele mai civilizate între toate neamurile lumii, tocmai din pricina că religia creștină e o religie a muncii, religie culturală, religie care mereu îndeamnă și îmboldește omul spre nobilare și desăvârșire, cum niciuna dintre celelalte religii istorice n'a făcut.

Munca e o rugăciune în fapte (Carlyle). Cine muncește se întărește (Ieș. 1, 8-12). Omul harnic este ca apa de izvor: gândurile lui sunt limpezi, simțirile curate și voința puternică. Omul leneș (puturos) este ca apa stătătoare în care se clocesc toți viermii și toate poftetele, patimile și gândurile rele; sau ca fierul ruginit, care deși din acelaș material, nu mai samănă cu fierul de plug: frumos, muncitor și strălucitor.

Prin muncă se ridică oamenii și popoarele la bunăstare, la civilizație și cultură. Prin muncă se asigură progresul omenirii și se îmbogățește zestrea noastră materială și spirituală.

Munca este legea vieții noastre și fericirea.

— *Lucrători poruncilor tale cuvioși ne arată, Doamne, ca totdeauna și de către toți voia ta să se facă, precum în cer, așa și pe pământ.*

Despre ce să predicăm?

În **Duminea 15-a după Rusalii**, la 6 Septembrie 1942, să vorbim despre **iubire**.

Un învățător de lege întreabă pe Iisus:

— „Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege“. — Iisus îi răspunde:

— „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău. Aceasta este întâia și cea mai mare poruncă. Iar a doua asemenea acesteia: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. *În aceste două porunci se cuprinde toată legea și proorocii*“ (Mt. 22, 35-9).

Acelaș răspuns îl dă Mântuitorul la alt învățător de lege, care-L întreabă: ce să facă să moștenească viața veșnică (Lc. 10, 25-7). Și într'un caz și în celalalt, iubirea e totul. Și pe pământ și în cer, și în veacul de acum și în cel viitor, iubirea e lege împărătească (Iac. 2, 8); este porunca cea mai mare, virtutea cea mai înaltă, „punctul fix“ pe care se razimă universul creștin, inima, slava, coroana și perfecțiunea tuturor poruncilor și virtuților.

Iubești pe Dumnezeu și pe aproapele, împlinești porunca cea mai mare; iubești pe Dumnezeu și pe aproapele, ești viu, ai podoaba și calitatea specifică a creștinului, trăești în vecii vecilor, moștenești împărăția lui Dumnezeu.

Nimic nu are rolul și puterea iubirii, în lume.

Din iubire se *inspiră* și se zămislESC toate lucrurile mari. Iubirea o aflăm pretutindeni ca expresie a unei legi universale și eterne: în regnul mineral sub forma atragerii moleculare, în regnul vegetal și animal sub forma instinctului de conservare și în societatea umană ca formă de manifestare a sentimentului de solidaritate și cooperatie socială (Ș. Ionescu).

Iubirea prezidează toate momentele mai însemnate din istoria lumii și a mântuirii: este de față la creațiunea lumii, a îngerilor și a oamenilor, la întocmirea planului mântuirii și la intrupare. Pronia este dragoste divină, răstignirea Domnului (In 3, 16; I In 4, 9-21) este opera iubirii. Biserica e așezământul iubirii. Sfintele taine sunt revărsări ale iubirii dumnezeiești. Faptele bune și virtuțile, pacea și dreptatea, toate au la temelie dragostea. Iubirea crează viața, asigură fericirea și garantează moștenirea vieții eterne. Criteriul judecății din urmă, după care se va

face răsplata faptelor bune și rele, va fi tot dragostea (Mt. 25, 31—46).

Toată religia, miezul creștinismului, întreagă legea morală se cuprinde într'un singur cuvânt: *iubire*. Raportul lui Dumnezeu către lume și om este un raport de iubire; raportul omului față de Dumnezeu e raport de iubire; raporturile adevărate dintre oameni sunt raporturi de iubire.

Religia este iubirea lui Dumnezeu.

Mântuitorul Hristos a cuprins în cuvântul „dragoste” toată legea și proorociei, toate poruncile și toată Scriptura (Mt. 22, 35—9). Iubirea, una dintre cele dintâi învățături pe care le a adresat Iisus ascultătorilor, e *legea cea nouă*, virtutea religioasă după care se cunosc ucenicii și se recunosc prietenii Domnului; e semnul deosebit al tuturor creștinilor și dovada jertfei supreme.

— „Poruncă nouă vă dau: Să vă iubiți unul pe altul. Precum v'am iubit eu pe voi, așa să vă iubiți și voi unul pe altul. După aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea dragoste între voi” (In 13, 34—5)... „Mai mare dragoste decât aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi, nimeni nu are. Voi prietenii mei sunteți, de veți face câte vă poruncesc” (In 15, 12—14).

Iubirea este *fără durată și fără margini*. Se întinde și asupra vrăjmașilor,... căci zis'a Domnul: „Auziți că s'a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău, iar eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii vostri, binecuvântați pe ceice vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru cel din ceruri, care soarele său îl răsare peste cei răi și peste cei buni, și plouă peste cei drepti și peste cei nedrepti. Că de iubiți pe ceice vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii aceiași fac? Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii vostri, ce mai mult faceți? Au nu și păgânii fac așa? Fiți dar voi desăvârșiți precum și Tatăl vostru cel din ceruri este desăvârșit” (Mt. 5, 43-8).

Iubirea este *atotputernică*, este idealul care odată ce a pus stăpânire pe sufletele apostolilor a făcut din ei vestitori neînfricați ai Evangheliei până la marginile pământului și până la sfârșitul veacurilor. La iubirea lui Dumnezeu ei răspund prin iubirea lor, până la moarte:

— „Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau golătatea, sau robia? Precum este scris că pentru tine suntem omorâți toată ziua. Socotiți am fost ca niște oi de jungiere. Dar în toate acestea biruim cu prisosință prin acela care ne-a iubit pe noi. Pentru că sunt încredințat, că nici moartea, nici viața, nici în-

gerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Iisus, Domnul nostru” (Rom. 8, 35—9). Nimeni și nimic, nici viața și nici moartea, nici cerul nici iadul, nu pot să despartă pe creștin de Dumnezeu, deoarece credințele și speranțele și suferințele lor sunt dublate de iubire și își află expresia în ea.

Dragostea este mai presus de orice cunoștință (Efes. 3, 19), deoarece cunoștința semețește iar dragostea zidește (I Cor. 8, 1); e *mai presus de toate științele, de toate virtuțile și de toate dăruirile*, după cum ne-o spune aceasta sf. ap. Pavel în cele mai frumoase versuri, în cel mai frumos imn, în cea mai frumoasă cântare ce s'a scris despre iubire:

— „De aş grăi în limbile omenesti și îngerești, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aş avea darul proorociei și de aş ști toate tainele și de aş avea toate cunoștințele și de aş avea toată credința, încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Și de aş împărți toată averea mea săracilor și de aş da trupul meu să-l ardă, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește. Dragostea îndelung rabdă, este bună; dragostea nu pismuește nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul; nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr; toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. *Dragostea niciodată nu cade*” (I Cor. 13, 1—8). Proorociile se vor desființa, limbile vor înceta, cunoștințele, virtuțile și credința — când obiectul lor, viața veșnică, se va împlini — se vor sfârși; dragostea nu va avea niciodată sfârșit; e singura virtute veșnică (I Cor. 13, 8, 13); singura virtute care niciodată nu va înceta, ci se va desăvârși.

Sf. ap. Ioan, când a căutat să afle un cuvânt prin care să arate mai bine cam cine și ce este Dumnezeu, așa să-l simțească și să-l înțeleagă toți oamenii, s'a oprit la cuvântul „iubire”. — „*Dumnezeu este iubire*” (I 4, 8); e bun, sfânt și veșnic, ca și iubirea. Prin iubire trăim în Dumnezeu și Dumnezeu în noi.

Dumnezeu este *modelul și idealul iubirii* desăvârșite, pentru că El răsare soarele peste buni și peste răi, și ploae peste drepti și nedrepti (Mt. 5, 45). Suprema iubire ne-a arătat-o El în întruparea și jertfa Fiului (In 3, 16). Nu este iubire mai mare decât jertfa pentru prieteni, pentru binele comun (In 15, 12—14), pentru iertarea, răscumpărarea, împăcarea, sfințirea și mântuirea lumii.

Al doilea model de iubire este însuși omul, cu iubirea lui egoistă. Creștinismul a fost învinit că predică o iubire generală, universală, care nu are în vedere interesele și trebuințele omului. Invinuirea este falsă. Mântuitorul ia ca model de iubire față de aproapele iubirea omului față de sine însuși. Fiecare om se iubește pe sine și iubirea aceasta e legitimă. Nimeni niciodată nu și-a urât trupul ci-l hrănește și încălzește (Ef. 5, 29). Dar, de aci începe creștinismul: să nu ne oprim cu iubirea numai la noi, ci în măsura în care ne iubim pe noi să iubim și pe aproapele. „Ca pe tine însuși” înseamnă o cumpănă dreaptă, nu echilibru perfect între iubirea egoistă și cea altruistă. E firesc, logic și evanghelic să se iubească fiecare om pe sine, dar este tot așa de firesc, logic și evanghelic să iubim și pe aproapele, ca pe noi înșine. Când echilibrul se schimbă, pacea se tulbură.

Iubirea aproapelui, „cu fapta și cu adevărul” (I In 3, 18), este semnul concret și controlul iubirii lui Dumnezeu. Cine zice că iubește pe Dumnezeu, dar urăște pe aproapele, este un mincinos, „pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l vede nu poate să iubească pe Dumnezeu pe care nu-l vede” (I In 4, 20). Iubirea aproapelui este împlinirea legii (Rom. 13, 10; Gal. 5, 14) și se arată în faptele îndurării trupești și sufletești.

Impotriva iubirii se ridică trei păcate grele: egoismul, fanatismul și ura. *Egoismul* este prea marea iubire de sine, iubirea exagerată și numai pentru sine. *Fanatismul* este credința fără iubire, credința dusă până la violență, până la orbire și brutalitate. *Ura* e puterea care desbină sufletele, lepra care bolnăvește trupul, veninul care ucide viața și furtuna care spulberă fericirea oamenilor. O casă în care pietrele sau cărămizile din care e făcută s'ar putea urî, într'o clipă s'ar face praf și pulbere. Iubirea e forța care atrage inimile, e ploaia binecuvântată care înviează, veselește și înalță toate sufletele. Unde este iubire inima tresaltă de bucurie, și la animale, nu numai la oameni. Unde e iubire, e pace, e bucurie, e fericire și binecuvântare. Dacă ura e ca focul care arde și distruge totul, iubirea e ca soarele, sub razele căruia se desvoltă și cresc toate. Fără soare am muri cu toții. Soarele face cu puțință viața, *iubirea face cu puțință familia și societatea*. După cum în fața soarelui toate florile se deschid, totașa în fața iubirii se luminează, se deschid, se îndulcesc și tresaltă toate inimile.

Dragostea liniștește oamenii, potolește fur-tunile și adoarme vânturile (Platon).

Sunt flori pe care dacă le atingi se închid și dacă le lași să le desmerde căldura și lumina

soarelui se deschid și ne îmbată cu mirosul lor plăcut. Așa e și inima omului: în fața urii se închide, în fața iubirii se deschide și se revarsă în tot felul de fapte bune și de creațiuni mari. Cum focul topește ceara așa iubirea topește ura, înlătură dușmănia și învinge răul prin bine (Rom. 12, 21). Creștinii ce dintâi prin virtutea iubirii au împlântat pe păgâni și i-au făcut să esclame plini de admirație: „*Priviți-i, cum se iubesc!*”...

Incheiem acest cuvânt despre iubire cu o constatare: în lume toate se învechesc, se uzează, numai ce este veșnic nu. Trece chipul lumii acesteia și tot ce trece produce durere. Rămâne ce e veșnic și tot ce rămâne produce bucurie. După Dumnezeu și harul său, după îngeri și după sufletele și trupurile preamărite ale morților, nu mai este niciun bun veșnic, afară de iubire.

Să ne zidim viața pe temelia dragostei eterne, și astfel să trăim sub vraja ei, ca nimeni să nu se rușineze la judecata de apoi.

— „*Să ne iubim unii pe alții ca într'un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită*”.

— „*Cu noi este Dumnezeu, cu harul și iubirea lui de oameni, totdeauna, acum și purure și în vecii vecilor*”.

Informațiuni

■ **Ședințe.** Veneratul Consiliu Eparhial a ținut ședință plenară sub președinția P. S. S. Părintelui Episcop Andrei, Marți în 25 August 1942. A fost numit în postul rămas vacant prin pensionarea părintelui Teodor Draia pâr. diacon D. Dărău, apoi s'au luat dispozițiile convenite pentru alegerea corporațiunilor protopopești, în vederea întregirii protopopiatelor: Pecica, Săvârșin și Cermeiu.

După ședința plenară s'a ținut ședința secției adm. bisericesti în care s'au aprobat cererile de primire a studenților în teologie, anul I, și s'a numit la parohia Rostoci, cu detașare la Slatina-de-Criș, candidatul T. R. Floruțiu.

■ **Hirotonie.** P. S. S. Părintele Episcop Andrei, în 22 și 24 August o sfințit întru preot pe candidatul Al. Dugăeșescu pentru parohia Vața-de-Sus.

■ **Dr. Ștefan Bogdan**, profesor de fizică la Universitatea din București, a ținut în cadrele Universității libere „Solidaritatea” la R. Vâlcea o conferință sub titlul: *De ce sunt creștin?* Pe lângă motivele de ordin științific, Dsa a înșirat și alte motive pe care se întemeiază credința sa creștină: atmosfera religioasă care domnea în familia părinților săi dela Brașov, mediul școlar

și bisericesc în care a crescut, cântatul în cor, aprinsul lumânărilor în biserică, veghierea ca să nu se stingă candela din colțul camerei, duhul creștinesc al preotului care cerceta casele credincioșilor, etc.

Sunt motive practice și metode clasice de educație, la cari dacă se mai adaugă o instrucție serioasă, credința crește și se dezvoltă ca orice floare într'un mediu favorabil.

■ „Ortodoxia ca funcțiune europeană“. Sub acest titlu ziarele publică un admirabil răspuns dat adversarilor neamului nostru, cari nu se sfiesc să denunțe Biserica noastră națională ca instrument al panslavismului și forță politică ostilă culturii și ordinii occidentale.

Răspunsul arată limpede ce-i ortodoxia pentru noi Români și care-i contribuția adusă de noi în luptele cu păgânii și cu bolșevicii. Reproducem din el următoarele pasagii:

„...Noi, Români, suntem prin sânge moștenitorii Romei, iar prin spiritul religios moștenitorii Bizanțului, alcătuind astfel o sinteză unică între cele două cetăți imperiale ale strămoșilor noștri. Vechiul nostru Drept românesc bunăoară nu e decât Dreptul roman occidental, încreștinat de împărații Bizanțului și trecut apoi în Pravilele noastre. Fapte de asemenea natură constituie evidența istorică, veche de două mii de ani, a structurii noastre sufletești, care e rezultatul unei fuziuni organice a ortodoxiei cu românismul. De aici decurge certitudinea noastră interioară și echilibrul nostru sufletesc de popor care nu și-a căutat niciodată locul său spiritual în Europa, fiindcă îl are din naștere.

„În fața barbarului păgân, rezistând ca ortodocșii, am avut totdeauna conștiința că luptăm în interesul superior al întregului creștinism european. Această fizionomie specială a istoriei noastre e dată dela început în participarea lui Mircea cel Bătrân la cruciada puterilor europene împotriva mohamedanismului. Catolici și ortodocși, împreună, au vroit să apere pe Câmpia Mierlei patrimoniul comun al Europei. Mihai Viteazul, aliatul împăratului german dela Praga, se ridică împotriva păgânului cu o conștiință ortodoxă, pe care o mărturisește în cuvinte sguuitoare, că el în această calitate luptă pentru biruința tuturor creștinilor. Acelaș cuget străbate din mărețele acțiuni răsboinice ale lui Ștefan cel Mare, care ca ortodox era numit de Papa dela Roma atlet al lui Hristos. Siguri de structura spirituală a lor și a poporului lor, Voievozii noștri s'au considerat brațul ortodox al întregului creștinism european. Regele Carol I, german

și catolic, dar bărbat cu largă viziune istorică, a dus ortodoxia noastră la marea victorie împotriva păgânului și a proslăvit-o în strălucitele sale așezăminte culturale și artistice. Astfel în raport cu Occidentul, ortodoxia românească nu numai că nu s'a constituit ca parte ostilă, dar s'a considerat funcție permanentă a creștinismului european, rămânând totdeauna ceiace este, dar văzând în largă perspectivă creștină destinul comun, primejduit...“

■ Ziarul „Vestul“ din Timișoara publică un frumos reportaj despre „Biserica luptătoare“, din care desprindem aceste rânduri de justă apreciere a misiunii și muncii pe care o desfășură astăzi Biserica noastră:

„Ca în toate ceasurile grele din viața neamului, Biserica e și astăzi cea mai dreaptă tălmăcitoare a evenimentelor pe care le trăim, cea mai bună mamă alinătoare a durerilor și mângăetoare a inimilor zdrobite și cea mai aprigă luptătoare pentru un viitor mai bun de biruință și înălțare“.

■ Dl Gen. Banciu Sabin prefectul județului a ordonat din bugetul județului suma de 884.000 Lei pentru terminarea bisericei din Milova. Parohia îi exprimă pentru acest fapt adânci și respectuoase mulțumiri.

Consiliul parohial Milova.

■ Misiune religioasă. Duminecă în 23 August s'a organizat o bine reușită misiune religioasă în parohia Chisindia. Au participat pe lângă preoții locali: P. C. Prot. Șt. Lungu, Pr. I. Bodea-Buteni N. Binchici-Bârșă și T. Handra-Păiușeni. Serviciul divin s'a oficiat în amândouă bisericile. În biserică din deal au servit preoții I. Bodea, T. Handra și T. Lucaci, iar la cea din vale au servit Prot. Șt. Lungu, N. Binchici și Gh. Popoviciu. Au predicat în deal Pr. I. Bodea și în vale Prot. Șt. Lungu despre suferință, apoi s'a servit în comun un parastas pentru eroii căzuți în războiu, la care a cuvântat P. C. Prot. Șt. Lungu.

După masa luată la păr. Popoviciu, s'a oficiat vecernia cu trei preoți, apoi o înmormântare cu trei preoți și o cununie tot cu trei preoți. — La Școala Duminecală a vorbit iarăși P. C. Prot. Șt. Lungu despre credință.

Având concursul unui timo frumos, poporul a participat în număr foarte mare. T. R. F.

■ Dăruire. Biserica Glogovăț a primit din partea firmei „Dimitrie Stoian“ din Arad, str. Meșianu Nr. 2, ca dăruire suma de 5.800 lei.

Exprimăm și pe această cale d-lui Dimitrie Stoian mulțumirile noastre. Dumnezeu să-i răsplătească!

Pr. A. Chirilă.

■ **Darul Ostașului.** În zilele dela 29 August până la 6 Septembrie c. se va organiza o colecție publică în folosul ostașilor de pe front, pentru timpul de iarnă.

Se vor colecta, contra chitanțe eliberate de Consiliul de Patronaj, orice obiecte de îmbrăcăminte de lână, flanele, pulovere, mănuși, ciorapi mănecute, șaluri, glugi, blănuri confecționate sau neconfecționate, căptușeli de haine de bărbați sau femei, lână sub orice formă și orice fel de îmbrăcăminte.

— Nimeni dintre cetățenii țării noastre nu se poate sustrage dela această mare datorie morală și națională, menită să arate gradul până la care s'a ridicat iubirea celor de acasă pentru „îngerii” luptători și păzitori de țară și de credință creștină.

Nr. 3976/1942.

Comunicate

Prea Cucernicii Preoți sunt invitați să colaboreze cu organele Ministerului Sănătății în acțiunea de combatere a mortalității infantile și la răspândirea și explicarea broșurei cu instrucțiuni relative la combaterea unei boale foarte frecvente la copii.

Broșura tipărită de Ministerul Sănătății se adresează în primul rând intelectualilor satelor, deci Prea Cucernicilor Preoți.

Arad, în 25 August 1942.

† **Andrei**

Episcop

Prot. Caius Turicu

consilier ref. eparhial.

Nr. 3947/1942.

Trecând fondul de ajutoarea familiilor luptătorilor de pe front și a invalizilor de războiu, pe data de 1 Aprilie a. c., în administrarea Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale, invităm organele parohiale, ca sumele donate pentru acest fond să le depună pe seama Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale, la Casa de Depuneri și Consemnațiuni contul Nr. 21.09, sau C. E. C. contul 314. Corespondența referitoare se va îndruma direct Consiliului de Patronaj.

Arad, în 21 August 1942.

Consiliul Eparhial.

Nr. 3715/1942.

Concurs

Pentru elevii Școlii Eparhiale de Cântăreți.

În Școala Eparhială de Cântăreți bisericești din Arad, se primesc pentru anul școlar 1942/43 ca elevi ordi-

nari tineri între anii 16 și 25 ani, cu cel puțin patru clase primare.

Cererile timbrate vor fi înaintate Consiliului Eparhial din Arad până la data de 20 Octombrie 1942 însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere și de botez,
2. Certificat școlar de cel puțin 4 clase primare,
3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial,
4. Declarația părinților (tutorelui) semnată de doi martori, că vor plăti în termen toate taxele școlare și anume: a) pentru locuință, încălzit, luminat, anual 6000 — șasemii — lei, b) taxă școlară anuală 3000 — treimii lei, c) taxă de înscriere 250 lei. Aceste taxe se vor achita în două rate și anume: la începutul anului școlar și la 1 Februarie 1943. Hrana elevilor va fi pregătită din alimentele aduse de acasă în natură și anume: 10 kgr. făină, 5 kgr. untură, 50 kgr. cartofi, 10 kgr. fasole, 50 bucăți ouă.

Din aceste alimente elevii vor primi zilnic o mâncare caldă.

Candidații pentru anul I vor fi supuși unui *examen de primire* ce se va ține în 2 și 3 Noembrie.

Toți elevii vor locui în Internat și vor aduce cu ei și hainele necesare pentru așternut și lăngăria trebuincioasă provăzută cu monogramul elevului.

Arad, la 4 August 1942.

† **Andrei**
Episcop.

Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

Nr. 3537/1942.

Se publică *concurs din oficiu cu termen de 8 zile* pentru îndeplinirea *postului* bugetar de *cântăreț bisericesc* din parohia *Șebis*, proto-popiatul Buteni.

V e n i t e :

1. Salarul dela Stat,
2. Stolele legale.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad. Cel numit va plăti toate impozitele după beneficiul cantoral, din al său.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 22 August 1942.

† **Andrei**
Episcop.

Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

In Editura Diecezană din Arad
A APĂRUT:

70

Cântări religioase

cum se cântă în Eparhia Aradului
cu aprobarea și binecuvântarea P. S. Sale

Părintelui Episcop **Dr. ANDREI MAGIERU**

pe note liniare de TRIFON LUGOJAN

Directorul Școlii de Cântăreți Bisericești din Arad

144 pagini mari, Lei 150.